Kariyer Planlaması Ders 4

Ali Mertcan KOSE Msc. amertcankose@ticaret.edu.tr

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Outline

- 1. Temel İletişim Becerileri
- ▶ İletişim Özellikleri
- ▶ İletişim Süreci ve Unsurları
- İletişim Bağlamına Göre İletişim Türleri
- İletişim Sürecinde Yeni Medyanın Kullanılması
- Soyal Ağlar
- ightharpoonup Diksiyon
- ► Beden Dili

Temel İletişim Becerileri

Temel İletişim Becerileri

İletişim Nedir?

İnsanlık tarihi kadar eskilere giden iletişim, beklenildiği ya da sanıldığı kadar kolay tanımlanabilir bir olgu değildir. Tarihsel ilerleyişi içerisinde farklı disiplinler, farklı yaklaşımlar çerçevesinde tanımlanmaya çalışılmıştır. İşin en ilginç yanı yapılan tüm tanımların doğru olmasıdır. Çünkü iletişime her disiplin kendi kullanım alanı çerçevesinde yaklaşmış ve tanımlamıştır.

İletişim Nedir?

İletişim nedir? denildiğinde ilk kısa tanımlama karşılıklı konuşmak şeklindedir. Genellikle eğitim sürecinde öğrencilere bu soru yöneltildiğinde verilen cevaplar; "iki kişinin birbiri ile sohbet etmesi", "birine soru sormak ve yanıt almak", "biriyle bir konuyu tartışmak" vb. şekilde gerçekleşir.

İletişim Nedir?

İnsanlar "nedir?" sorusuna karşılık tek cümlelik bir tanım beklerler. Hâlbuki dünyada tek cümle ile tanımlanamayacak çok şey vardır. İletişim kavramı da bunlardan bir tanesidir. Çünkü iletişim; insanın her anıyla iç içe geçmiştir, insanın kendini yeniden üretebilmesi için olmazsa olmazdır; insana dair her şeyi kapsamaktadır.

İletişimin birtakım özellikleri bulunmaktadır. Bu özellikler tek bir kaynakta derli toplu olarak verilmemektedir. Genellikler iletişim ile ilgili yazılı kaynakların derlenmesi neticesinde ortaya çıkmaktadır ve burada verilen özellikleri ile sınırlı değildir.

İletişim Evrenseldir: İnsanın olduğu her yerde iletişim vardır. İnsan bir toplumsal varlıktır ve toplumsal etkileşimler muhakkak iletişimseldir. Yani iletişim bir ulusa, bir bölgeye, bir dile özgü değildir. Evrensel bir olgudur.

İletişim Toplumsal Bir Olgudur: İletişim için en az iki kişi gereklidir. Kişinin düşündüklerini, hissettiklerini, isteklerini iletmesi ve karşı tarafından benzer durumlara ilişkin iletebileceklerini anlaması için iletişim şarttır. İletişim her şeyden soyutlanarak üretilen bir olgu değildir. Deneyimler, sosyalleşme süreçlerinde elde edilen tecrübeler, bilgiler iletişim sürecinin biçimini ve süreçte kullanılacak sembolleri ve simgeleri belirler.

İletişim Kültüreldir: İletişim toplumsal bir olgudur. Birey de belirli bir toplum ve kültür içinde doğar, büyür ve gelişir. Bu süreçte bu kültürün tüm maddi ve manevi değerlerini öğrenmekte ve kendisinde pekiştirmektedir. Dolayısıyla yaptığı ve yapacağı her şeyde bu kültürün etkisi olacaktır. İletişim süreci de bu kültürün bir parçası olarak düzenlenmektedir.

İletişim Semboliktir/Simgeseldir: İletişimin temelinde dil vardır ve dilin işleyişi sembollere bağlıdır. Zaman içerisinde dilin özelliğine bağlı olarak gelişen semboller dili oluşturur. Sözlü iletişim sürecinde sesler olurken; sözsüz iletisim sürecinde kültürden kültüre farklılık gösteren işaretler olmaktadır. Buradaki kritik husus, iletişim sürecinde kullanılan sembollerin iletişimin iki tarafı içine ortak simgeler ve semboller olması zorunluluğudur. Aksi taktirde iletişimin ilk koşulu gerçekleşmez ve iletişim başlamadan sona erer.

İletişim Bir Süreçtir: İletişimi salt bir mesajın iletilmesi ve alınması olarak tanımlamak doğru değildir. Her iletişimsel eylem, kendisinden önce gerçekleşmiş iletişim olayının bir devamı niteliğindedir. Tek başına oluşan, diğerlerinden kopuk bir şey değildir.

İletişim Geri Dönüşümsüzdür: İletişim süreci gerçekleştikten sonra ifadeleri geri almak mümkün değildir. Özellikle de sözel iletişim için daha da geçerlidir. Sözler ve eylemler hafızalara kazınır ve onları silmek mümkün değildir.

İletişim Kaçınılmazdır: İletişim kaçınılmaz bir olgudur. Sessiz kaldığımızı düşündüğümüz anlarda bile iletişimin varlığından bahsedilmektedir. Yüz ifademiz, duruşumuz, el kol hareketlerimiz, giyim tarzımız vb. her şey iletişim sürecine ilişkin sinyaller taşımaktadır.

İletişim bir süreçtir. İletişim bireyin geçmişi ve gelecek beklentilerinden bağımsız değildir. Bir iletişimsel eylem söz konusu ise, bu iletişimsel süreç içerisinde bireyin geçmişte yaşadıkları, birikimleri, başarıları, yanılgıları ile gelecek beklentileri, kaygıları ve umutları da devrededir. Yani iletişim her defasında sıfırdan oluşturulan bir süreci temsil etmez. Aksine geçmişten geleceğe uzanan ve zaman içinde gelişen ve dönüşen sürekliliği olan bir olgudur.

Süreç içerisinde farklı toplumlarda ve kültürlerde farklı semboller cercevesinde gerceklesse de değismeyen temel unsurlara sahiptir. İletişim etkisine (olumlu/olumsuz), yönüne (tek yönlü-çift yönlü), iletişimde kullanılan kodlama sistemine (sözlü-sözsüz), ilişki yapısına (kişilerarası-grupkitle iletişimi), bireyin konumuna (yatay-dikey), zamana ve mekâna (yüz yüze-uzaktan) göre değişmeden bütün iletişim sürecinde kaynak (gönderici), kodlama, mesaj (ileti), kanal (araç), kod açma ve alıcı (hedef) temel unsurları vardır. İletişim türüne göre eğer çift yönlü ise bir de geri bildirim unsuru temel öğeler arasındaki yerini almaktadır

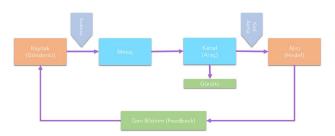

Figure 1: letişimin süreci ve temel unsurları.

İletişim süreci içerisinde bulunan kişilerin temel iki rolü vardır. Süreç içerisinde kişiler kaynak (gönderici) ya da alıcı (hedef) rollerine sahiptir..

Mesaj (İleti): Bu kavram iletişimin özü olarak tanımlanabilir. İletişim süreci içerisinde kaynak tarafından alıcıda belirli tutum, düşünce ve davranış değişikliği yaratmak için tasarlanmış ve kodlanmış semboller bütünüdür. Mesajın iletişim sürecinde sözlü ya da sözsüz sembollerden oluşmaktadır

Kod-Kodlama ve Kod Açma: Kod ortak bir anlam sistemini ifade eder. Kültürün bir parçası niteliğindedir. Yani belirli bir kültürün üyeleri tarafından kabul görmüş ve paylaşılan anlam sistemleridir ve sembollerin kullanım yapısını, iletilerin nasıl bir araya getirileceklerini belirleyen kurallardan oluşmaktadır,

Kanal ve Araç: Birbirinin yerine kullanılan ve birbiri ile sık sık karıştırılan iletişim öğeleridir. Kanal tanımlanması kolay olandır. En basit şekilde sinyallerin aktarıldığı fiziksel araçlar olarak tanımlanabilir. Işık dalgaları, ses dalgaları, radyo dalgaları, telefon kabloları vb. kanala örnek olarak verilebilir. Araç ise iletinin ya da mesajın kanal aracılığıyla aktarılabilmesi için sinyalleştiren teknik ya da fiziksel nesnelerdir. Yani mesajları sinyale dönüştürür.

Geri Bildirim-Besleme (Feedback): Geri bildirim unsurunun olmadığı bir iletişimin tam olarak oluştuğunu söylemek zordur. Diğer unsurlar iletişimin oluşması için zorunlu iken, geri bildirim iletişimin etkinliği ve tam oluşması için gereklidir. Geri bildirim unsurunun iletişim sürecinde yer alamaması demek, iletişimin tek yönlü gerçekleşmesi demektir. Buradan hareketle geri besleme iletisim sürecinde kaynak tarafından gönderilen mesajların alıcı tarafından alınıp alınmadığı, alındı ise ne derecede alındığı, alıcının mesaja vönelik tepkisinin öğrenildiği asamadır